

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 10C/248/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812206689
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812206689.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava; proti žalovaným: 1. G. X. nar. XX.X.XXXX, bytom Š. XX, 2. L. X. nar. X.XX.XXXX, bytom Š. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42176778, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 4.724,44 s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu zamietá.

Žalovaným sa trovy konania ne pri z n á v a j ú .

Súd zaväzuje žalobcu uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 999,41 eur na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 2.7.2012 domáhal voči žalovaným zaplatenia sumy 6.655,46 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 5.763,95 eur od 26.12.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 4.11.2009 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovaným. Postupca a žalovaný uzatvorili dňa 7.10.2005 Zmluvu č. 561382360 (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej aj „VOP“). Na základe uvedenej Zmluvy Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Žalobca zastáva názor, že Zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka. Podľa § 497 Obchodného zákonníka „Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.“ Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa Zmluvy, postupca odstúpil od Zmluvy a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 6.655,46 eur (200 502,39 Sk), ktorá pozostávala z istiny 5.763,95 eur (173 644,76 Sk), riadneho úroku 0,00 eur (0,00 Sk), úroku z omeškania 891,51 eur (26 857,63 Sk) a ostatného príslušenstva 0,00 eur (0,00 Sk) v súlade s prílohou k zmluve o postúpení, kde postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe

je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaný v 2. rade uznal vyššie uvedený záväzok v Dohode o uznaní záväzku a pristúpil k záväzku podľa § 533 a nasl. Zák. 40/1964 Zb. Zároveň uznal aj náklady inkasného konania, ktoré si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 26.12.2010, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky, resp. po dni riadnej splatnosti úveru podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Pokiaľ ešte nenastala riadna splatnosť úveru žalobca si uplatňuje úrok z omeškania počnúc dňom nasledujúcim po dni doručenia Oznámenia a vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru alebo splatnosti prvej neuhradenej splátky podľa Dohody o uznaní záväzku. Podľa ustanovenia §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania. Výška úrokov z omeškania je určená nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. ako dvojnásobok základnej úrokovej sadzby určenej NBS platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (s účinnosťou do 31.12.2008). Žalovaný k dnešnému dňu spísania žaloby neuhradili žiadnu sumu. Dlžná suma k uvedenému dňu je vo výške 6 655,46 eur (200 502,39 Sk), pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 5.763,95 eur (173 644,76 Sk) (t.j. rozdiel medzi istinou úveru a súčtom všetkých mesačných platieb započítaných na istinu), z úroku z omeškania vo výške 891,51 eur (26 857,63 Sk) (t.j. rozdiel medzi postúpenými úrokmi z omeškania platbami započítanými na tieto úroky).

Žalobca podaním doručeným súdu dňa 25.6.2013 žiadal pripustiť zmenu žaloby a to tak, že žalovaný v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku sumu vo výške 4.724,44 eur spolu s úrokom z omeškania - ročný úrok z omeškania 8,5% zo sumy 50,26 eur od 21.12.2007 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 8,5% zo sumy 50,26 eur od 21.01.2008 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 8,5% zo sumy 50,26 eur od 21.02.2008 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 8,5% zo sumy 50,26 eur od 21.03.2008 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 8,5% zo sumy 50,26 eur od 21.04.2008 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 8,5% zo sumy 50,26 eur od 21.05.2008 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 8,5% zo sumy 50,26 eur od 21.06.2008 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 8,5% zo sumy 50,26 eur od 21.07.2008 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 8,5% zo sumy 50,26 eur od 21.08.2008 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 8,5% zo sumy 50,26 eur od 21.09.2008 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 8,5% zo sumy 50,26 eur od 21.10.2008 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 6,5% zo sumy 50,26 eur od 21.11.2008 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 5% zo sumy 50,26 eur od 21.12.2008 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 10% zo sumy 50,26 eur od 21.01.2009 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 10% zo sumy 50,26 eur od 21.02.2009 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9,5% zo sumy 50,26 eur od 21.03.2009 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9,25% zo sumy 50,26 eur od 21.04.2009 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.05.2009 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.06.2009 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.07.2009 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.08.2009 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.09.2009 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.10.2009 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.11.2009 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.12.2009 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.01.2010 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.02.2010 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.03.2010 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.04.2010 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.05.2010 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.06.2010 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.07.2010 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.08.2010 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.09.2010 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 50,26 eur od 21.10.2010 do 29.11.2010, ročný úrok z omeškania 9% zo sumy 4.724,44 eur od 30.11.2010 do zaplatenia a trov konania. Súd na pojednávaní dňa 12.11.2013 pripustil zmenu žaloby podľa vyššie uvedeného podania žalobcu za prítomnosti všetkých účastníkov konania resp. ich zástupcov.

Žalovaný v 1.a 2. rade si osvojili námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom a žiadali žalobu žalobcu zamietnuť.

Vedľajší účastník na strane žalovaných vzniesol námietku premlčania a žiadal žalobu žalobcu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, a to Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 7.10.2005, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 4.11.2009 medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalobcom a prílohou č. 1 k tejto zmluve o postúpení zo dňa 4.11.2009, Dohodami o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 29.11.2010, Oznámeniami o postúpení pohľadávky zo dňa 20.11.2009, pokusmi o zmier zo dňa 12.6.2012. Ďalej vykonal dokazovanie výsluchom žalovaných v 1. a 2. rade, prednesom právneho zástupcu žalobcu, prednesom právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka doručeným súdu dňa 21.9.2012, písomným vyjadrením vedľajšieho účastníka zo dňa 5.11.2012, písomnými podaniami žalobcu doručenými súdu dňa 26.10.2012 a dňa 10.12.2012, písomným podaním žalobcu doručeným súdu dňa 25.6.2013 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaní v 1. a 2. rade vo svojej výpovedi potom, čo im bolo zákonným sudcom umožnené nahliadnúť do dohody o uzavretí splátkového kalendára, zhodne potvrdili, že sa tam nachádzajú ich podpisy. Prišiel nejaký chlap za nimi a dal im podpísať tento papier, oni papier podpísali s tým, že spomínal čosi o overení. Žalovaný v 2. rade po otázke sudcu, či keď prišiel za nimi pán J., či im vysvetlil, že majú v sporiteľni nejaký dlh, tento uviedol, že „nie, iba žiadal podpísať a viac nič. Ani nečítal, ani nič.“

Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že vzhľadom k výsledkom vykonaného dokazovania navrhuje žalobe vyhovieť v celom rozsahu s tým, že podľa ich názoru minimálne po zmenení návrhu tie splátky premlčané nie sú, preto na žalobe trvá, žiada priznať náhradu trov konania.

Vedľajší účastník na strane žalovaných v písomnom vyjadrení uviedol, že v označenej právnej veci ide nepochybne o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a násl. OZ. Je potrebné, aby žalobca konkretizoval svoje tvrdenie o odstúpení od zmluvy uvedené v žalobe, kedy sa tak stalo a aby o tom predložil dôkaz. Je potrebné špecifikovať, z ktorých konkrétnych splátok pozostáva istina a kedy sa stala tá ktorá splátka splatnou. Zo žaloby nie je zrejmé, aký je vzťah medzi úrokom z omeškania v sume 891,51 eura a zákonným úrokom z omeškania, ktorý žalobca uplatňuje od 26.12.2010. Pri odstúpení od zmluvy, ak by nebol nárok žalobcu premlčaný, mal by žalobca nárok iba na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 48, § 457 OZ). Avšak, vzhľadom na to, že už ku 4.11.2009, bol žalovaný 1415 dní v omeškani, je nárok žalobcu premlčaný. Vzniesol preto námietku premlčania, navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Žalobcom predložená Dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, je formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka, prípadne osobu v prístupujúcu k záväzku a dlžník nemá žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah. Prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania dlhuje sofistikovane „skryté“ do dohody o splátkach v bode 3, pričom by malo byť súčasťou uznania záväzku v bode 2 Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach. K neprijateľnosti zmluvnej podmienky predlžujúcej premlčaciu lehotu v spotrebiteľských zmluvách na desať rokov, poukázal na rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 10C/47/2010, z 20.1.2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín, sp. ; zn. 11Co 167/2011, z 23.11.2011. Uzatvorenie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej ZOS), pretože pri uzatváraní Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a žalobcom boli využitý omyl a lesť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku spotrebiteľa. Citované ustanovenie je jedinou explicitnou definíciou dobrých mravov v našom právnom poriadku.

Dňa 29.11.2010 bola uzatvorená Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku (ďalej len „Dohoda“) medzi žalobcom a žalovanou v 1. rade. V Článku 2. Dohody - Uznanie záväzku, žalovaná ako osoba uvedená v bode 1.2 uznala čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom s tým, že dlžná suma pozostáva z istiny v sume 5763,95 eur a nákladov na inkasné konanie v sume 150 eur. V Článku 3. Dohody - Forma splatenia záväzku, bod 3.1. osoba uvedená v bode 1.2 tejto dohody vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade bola dňa 29.11.2010 uzatvorená Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorý túto dohodu podľa Článku 1.3. podpísal ako osoba prístupujúca k záväzku podľa § 533 a nasl. Občianskeho zákonníka. V Článku 2. Dohody - Uznanie záväzku, žalovaný v 2. rade ako osoba uvedená v bode 1.3 uznal čo do právneho dôvodu a výšky záväzkov voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa, a.s. s tým, že dlžná suma pozostáva z istiny v sume 5763,95 eur a príslušenstva a nákladov na inkasné konanie v sume 150 eur. V Článku 3. Dohody - Forma splatenia záväzku, bod 3.1. osoby uvedené v bode 1.2 a 1.3 vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. ako veriteľ a žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade ako dlžníci uzavreli dňa 7.10.2005 v súlade s ust. § 497 ž 507 Obchodného zákonníka Zmluvu o splátkovom úvere č. 0561382360. Podľa článku. I. zmluvy, predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve. Výška úveru bola 33319,39 eur (100.000,-Sk), úroková sadzba bola ku dňu podpisu zmluvy dohodnutá vo výške 12,10 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 50,26 eur (1.514,- Sk) splatných k 10. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.11.2005 a konečná splatnosť úveru dňa 20.9.2015.

Podľa bodu 2. článku V. zmluvy, dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami veriteľa, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil so sadzobníkom a súhlasí s nim, pričom pre účely zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané veriteľom s účinnosťou od 1.8.2002.

Ako vyplýva z bodu 3. článku V. zmluvy všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v úverovej zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami VOP, ktoré sú súčasťou zmluvy, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí.

Podľa bodu 4. článku V. zmluvy zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

V zmysle Článku 7., bod 7.2.4. Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“), banka poskytne splátkový úver, t. j. peňažné prostriedky do výšky určenej v zmluve o úvere a po splnení podmienok uvedených v zmluve o úvere a to takým spôsobom, že pripíše peňažné prostriedky v prospech účtu uvedeného v základných podmienkach zmluvy o úvere. Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a úrokov sa uskutoční formou splátok klienta.

Ako vyplýva z Článku 7., body 7.3.2., 7.3.3. VOP, pohľadávku z úveru, ktorá sa skladá z istiny, jej súčasti a príslušenstva spláca Klient pravidelnými splátkami, periodicitou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy o úvere. Splátka je uhradená včas, ak je pripísaná na účet banky najneskôr v deň splatnosti splátky a banka má možnosť poukázanou sumou nakladať.

Podľa Článku 7, bod 7.4.2. VOP, úver sa úročí denne odo dňa poskytnutia úveru do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru. Klient je povinný zaplatiť banke úroky z úveru v posledný deň každého úrokového obdobia, t. j. časového obdobia dohodnutého v zmluve o úvere resp. spôsobom v nej dohodnutým, počas ktorého sú Bankou účtované úroky, na konci ktorého sú úroky splatné a po ktorom môže nasledovať ďalšie úrokové obdobie.

V zmysle Článku 7., bod 7.6.1. VOP, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany Klienta alebo, ak je Klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré tvoria viac ako 10 dní, banka je oprávnená a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požiadať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere, a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti, b) vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede banky nastáva okamžite bez výpovednej lehoty, dňom jej

doručenia klientovi. Odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká záväzok klienta splatiť pohľadávku banky vrátane jej príslušenstva.

Podľa predloženej Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1105/2009/CE zo dňa 4.11.2009 spolu s jej prílohou, kde je uvedené meno a priezvisko, rodné číslo žalovaných, spolu s číslom úverového účtu a dátumom uzavretia zmluvy, došlo k postúpeniu pohľadávky z postupcu - Slovenská sporiteľňa, a.s. na postupníka - žalobcu, čím je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 4.11.2009 vyplýva, že istina úver do splatnosti predstavuje sumu 5763,95 eur a úroky predstavujú sumu 891,51 eur, pričom počet dní omeškania ku dňu postúpenia 4.11.2009 bol 1415.

Právny zástupca žalobcu listami zo dňa 12.6.2012 označenými ako Pokus o zmier, vyzval žalovaných na uhradenie pohľadávky spolu v sume 7.565,83 eur, pozostávajúcej z neuhradeného úveru vo výške 5.763,95 eur, zmluvného/zákonného úroku vo výške 760,37 eur, úroku z omeškania vo výške 891,51 eur, dlžníkom uznaných nákladov inkasného konania v sume 150 eur.

V zmysle § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Ako vyplýva z § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy), predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré

a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,

b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola uzavretá 7.10.2005, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v takom znení, že v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplätnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa

ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

V zmysle § 53 ods. 4 citovaného zákona neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby (podľa § 111 Občianskeho zákonníka).

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými bola uzavretá zmluva o úvere, ktorá bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení, ktoré postúpenie bolo preukázané v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch a preto má súd za to, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na

základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Žalovaní ako aj vedľajší účastníci na strane žalovaných v priebehu súdneho konania vznesli námietku premlčania voči uplatnenej pohľadávke, úlohou súdu bolo preto sa so vznesenou námietkou vysporiadať.

Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 4.11.2009 vyplýva, že ku dňu 4.11.2009 boli žalovaní už 1415 dní v omeškaní s úhradou predmetnej pohľadávky. Na základe uvedeného je zrejmé, že ku dňu postúpenia už uplynula trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať, teda pohľadáva bola v tom čase už premlčaná. Uvedené je zrejmé aj zo žalobcom predloženého prehľadu transakcií na úverovom účte žalovanej, z ktorého je zrejmé, že žalovaným bol dňa 7.10.2005 poskytnutý úver vo výške 100.000,- Sk. V zmysle úverovej zmluvy boli jednotlivé splátky splatné k 20. dňu v mesiaci, pričom žalovaní podľa prehľadu transakcií na úverovom účte uhradili hotovostnú splátku už dňa 7.10.2005 v sume 2000,- Sk (ktorá suma zodpovedá poplatku za poskytnutie úveru dohodnutému v základných podmienkach zmluvy) a následne uhradili dňa 20.11.2005 bezhotovostnú splátku úveru v sume 31 Sk a dňa 21.11.2005 hotovostnú splátku úveru dňa 21.11.2005. v sume 1000,- Sk. Ďalej do dňa 31.12.2005 nie sú evidované na úverovom účte žalovaných žiadne splátky úveru, pričom dňa 31.12.2005 došlo k preklasifikovaniu pohľadávky a odúčtovaniu istiny v sume 101.024,30 Sk. Ďalšia splátka žalovaných je evidovaná až dňa 16.6.2006 v sume 773,3 Sk. Údaj o počte dní omeškania ku dňu 4.11.2009, by sa tak zhodoval s údajom o pravdepodobnom zosplatnení pohľadávky dňa 31.12.2005.

Všeobecná 3-ročná premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Možnosť vykonať právo po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v momente, keď je právo žalovateľné. Zákon určuje objektívne stanovený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený subjekt vedel alebo nevedel o svojom práve. Všeobecná 3-ročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý je odvodený od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (pozri R 1/1998).

Súd v danej súvislosti poukazuje na súdnu prax (R 28/1984) podľa ktorej, ak veriteľ môže vyvolať splatnosť dluhu sám, potom môže svoje právo i vykonávať. Z toho dôvodu súdna prax vyvodzuje, že prvá objektívna možnosť vykonania práva je okamihom, keď veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať. Podľa Článku 7., bod 7.6.1. VOP, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany Klienta alebo, ak je Klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré tvoria viac ako 10 dní, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j.

požiadať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere, a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti. Z uvedeného vyplýva, že pôvodný veriteľ bol oprávnený zosplatiť úver už v prípade, že žalovaní boli v omeškaní so splatením jednej splátky viac ako 10 dní, pričom z predloženého prehľadu transakcií na úverovom účte žalovaných je zrejmé, že dňa 31.12.2005 už žalovaní boli v omeškaní minimálne s jednou splátkou dlhšie ako 10 dní a predchodca žalobcu bol oprávnený vykonať svoje právo a zosplatiť celý úver. V danom prípade, aj keby údaj o počte dní omeškania v prílohe č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 4.11.2009 absentoval, bolo by možné stanoviť začiatok plynutia premlčacej doby už ku dňu, kedy bol žalobca oprávnený zosplatiť celý dlh. Samotnou dohodou účastníkov bolo v Článku 7., bod 7.6.1. VOP stanovené, kedy je veriteľ oprávnený požadovať splatenie celého dlhu od dlžníka, navyše spotrebiteľa. Teda objektívne tak veriteľ mohol učiniť už v deň, keď žalovaní boli v omeškaní so splatením jednej splátky viac ako 10 dní. V zmysle výkladu vyššie uvedenej judikatúry, podľa ktorej akokoľvek je okamih, kedy mohlo byť právo uplatnené prvýkrát, často podvedome spájaný so splatnosťou záväzku, môže nastať úplne bez závislosti na nej. Okamih, kedy mohlo byť právo vykonať po prvý raz, je totiž nutné vnímať objektívne, a je preto rozhodujúce, kedy mohlo byť právo objektívne veriteľom uplatnené po prvý raz, nie kedy bolo skutočne uplatnené.

Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade ide o spotrebiteľskú vec, je potrebné zohľadniť aj ust. § 54 ods. ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší a aj v predmetnej veci pre spotrebiteľa priaznivejšie vykladať vyššie cit ustanovenie všeobecných podmienok k zmluve. Sama skutočnosť, že zmluvnú formuláciu je možné vysvetliť viacerými spôsobmi, je postačujúca k tomu, aby súd ex offio vyložil predmetné zmluvné ustanovenie tak, aby bolo priaznivejšie pre spotrebiteľa. Súd preto aj dohodu účastníkov o možnosti vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky podľa Článku 7., bod 7.6.1. VOP vykladá priaznivejšie pre spotrebiteľa

Zároveň podľa názoru súdu nie je možné nepredloženie dokladu o zosplatnení pohľadávky žalobcom ako veriteľom a dodávateľom (jeho právnym nástupcom) vykladať v neprospech spotrebiteľa napriek tomu, že v spise sa nachádzajú ďalšie listinné dôkazy, ktoré nasvedčujú skutočnosti, že k zosplatneniu pohľadávky muselo dôjsť skôr, ako to uvádza žalobca, prípadne, že k zosplatneniu objektívne mohlo dôjsť, čo je smerodajné pre začatie plynutia premlčacej doby. Navyše nie je možné opomenúť skutočnosť, že žalobca v danej veci uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, čím sa súd zaoberá nižšie a k sa uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu uplatnenému právu.

Súd tak vychádzal jednak z informácie o počte dní omeškania uvedenej v prílohe č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 4.11.2009 a jednak zo skutočnosti, že ku dňu 31.12.2005 už žalovaní boli v omeškaní minimálne s jednou splátkou dlhšie ako 10 dní a predchodca žalobcu bol oprávnený vykonať svoje právo a zosplatiť celý úver. Teda právo mohlo byť objektívne veriteľom uplatnené po prvý raz už dňa 31.12.2005 a premlčacia doba začala plynúť najneskôr dňa 1.1.2006 a táto uplynula dňa 1.1.2009.

Keďže žaloba bola žalobcom podaná až po uplynutí premlčacej doby dňa 2.7.2012, súd žalobu žalobcu voči žalovaným, ktorí dôvodne vzniesli námietku premlčania, zamietol.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení §52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Žalobca si svoj nárok v konaní uplatňuje proti žalovaným aj z titulu toho, že s nimi uzatvoril Dohodu o splátkovom kalendári a uznaní dlhu a z toho, že žalovaní v tomto dokumente prehlásili, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a o jeho následkoch.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty (§ 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka).

Premlčanie je kvalifikované plynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou premlčania. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Uplynutím premlčacej doby právo nezaniká, iba sa oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje nároky a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti.

Tak ako súd vyššie uviedol, právny vzťah medzi účastníkmi konania je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda na tento je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu a teda aj na právny úkon uznania dlhu žalovanými. Dohodu o splátkovom kalendári a uznaní dlhu je potrebné považovať za dodatok k predbežne formulovanej štandardnej zmluve, teda k spotrebiteľskej zmluve, z ktorej žalobca odvodzuje svoj právny nárok. Právny režim predbežne formulovanej štandardnej zmluvy definovaný v čl. 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, teda nevyhnutne musí dopadať aj na predmetnú dohodu.

Dohoda o uznaní dlhu musí zodpovedať všetkým náležitostiam platného právneho úkonu, najmä musí byť určitá a zrozumiteľná. V prípade ak takouto dohodou dlžník uznáva premlčaný dlh, takéto uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania iba vtedy, ak dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny, nemá jeho uznanie uvedené právne účinky. Dlžník sa i tu môže brániť námietkou, že dlh nevznikol, alebo že v čase uznania neexistoval.

Z vykonaného dokazovania a to z dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku nepochybne vyplýva, že záväzok žalovaní uznali dňa 29.11.2010. Ako už bolo uvedené vyššie, pohľadávka žalobcu bola premlčaná už ku dňu 1.1.2009. Žalovaní tak podpísali dohodu o uznaní až po uplynutí premlčacej doby, teda uznali už premlčaný dlh.

V zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka je uznanie premlčaného dlhu podmienené vedomosťou dlžníka o jeho premlčaní a táto vedomosť je nevyhnutná pre právne účinné uznanie dlhu a vznik právnych následkov uznania.

Súd poukazuje na to, že samotné uznanie záväzku sa v predmetnej dohode nachádza v bode 2., no prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch sa nachádza v bode 3. označenom ako forma splatenia záväzku a to až v posledných ustanoveniach. V danom prípade totiž ide o predformulovaný obsah dohody. Samotné uznanie dlhu je spojené s dohodou o uzavretí splátkového kalendára, pričom je možné mať pochybnosti o tom, že dlžník si bol vedomý dôsledkov uznania dlhu, najmä predĺženia premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Aj z výpovede žalovaných vyplýva, že zamestnanec žalobcu jej nijako nevysvetľoval obsah dohody, prípadne či sa jedná o premlčanú pohľadávku, alebo nie. Zamestnanec žalobcu navyše sám vyhľadával dlžníka za účelom podpisu dohody, teda iniciatíva k uzatvoreniu takejto dohody nevychádzala od spotrebiteľa.

Spotrebiteľ, ktorému išlo najmä o to, aby mohol uhradiť dlh v splátkach, keďže sociálna situácia mu nedovoľovala uhradiť dlh naraz, musel podpísať celý formulár, pričom je zrejmé aj z výpovede žalovaných, že význam obsahu formulára, ktorý podpísali im nebol zrejmý. Vzhľadom na takto predformulovaný obsah a okolnosti podpisu dohody možno mať vážne pochybnosti aj o tom, že ide o skutočný prejav vôle žalovaných uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach so žalobcom.

V zmysle § 558 možno uznať aj premlčaný dlh za predpokladu, že ten, kto dlh uznal, o tomto premlčaní vedel. Také uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania len vtedy, keď dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či pre skutkový alebo pre právny omyl, napr. preto, že nepoznal ustanovenia zákona o premlčaní, nemá jeho uznanie spomenuté právne následky.

Vzhľadom na vyššie uvedené ako aj na výpoveď žalovaných o tom, že neboli poučení tom, že pohľadávka, ktorú majú uznať, bola v čase podpisu premlčaná, súd dospel k záveru, že prehlásenie žalovaných o vedomosti premlčania dlhu a jeho následkoch tak, ako bolo vykonané v dohodách o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 29.11.2010 nezakladá právny následok uznania premlčaného dlhu tak, ako to vyžaduje citované ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka.

Postup žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi, pretože podpisom takejto formulárovej dohody žalovaní ako spotrebiteľia zhoršili svoje zmluvné postavenie dohodnuté v pôvodnej zmluve v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Je nelogické, aby spotrebiteľ, ak by mal vedomosť o stave veci, mal záujem na uznaní záväzku a predĺžení premlčacej doby. Ide o znevýhodnenie spotrebiteľa výlučne v prospech dodávateľa, predložením vopred pripraveného tlačiva na podpis spotrebiteľovi.

Uznanie záväzku žalovanými bolo vykonané na predtlačí žalobcu, pričom listina bola označená ako Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktoré označenie môže u bežného občana - spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností, keď je zo strany veriteľa, resp. jeho právneho nástupcu či už písomne alebo ústne, telefonicky či iným spôsobom, upozorňovaný, keď nie až zavražďovaný, možným súdnym konaním a následnou exekúciou, priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť jeho postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. V ďalšom si však možno často ani neuvedomuje, aké ďalšie prehlásenia podpísal, prípadne k akým ďalším povinnostiam alebo sankciám sa zaviazal, navyše keď samotná dohoda je vypísaná vo všetkých bodoch zástupcom druhej strany.

Súd preto predmetnú spotrebiteľskú vec podrobil aj z pohľadu súdnej kontroly nekalých obchodných praktík. Inštitút nekalej obchodnej praktiky je zákonným termínom, ktorý nie je možné prehladať ani v rovine súkromného práva.

Pri vyhodnocovaní praktiky dodávateľa súd musí operovať priemerným spotrebiteľom (Smernica Rady a EP 2005/29 bod 19 Preambuly) a existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podpíše dokument sledujúc dosiahnutie splátok. V skutočnosti ide preto podľa citovanej Smernice (čl. 5 a 9) o nekalú obchodnú praktiku a neodbornú starostlivosť dodávateľa v záujme vyššej kvality života ľudí.

V prípade, že žalobca uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu takto uplatnenému právu. Ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky, ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Konaním v rozpore s dobrými mravmi na účely zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. (účinný v čase podpisu dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku) sa rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu

spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej dohody (§ 4 ods. 8 zák. o ochrane spotrebiteľa).

U iných praktík ako sú taxatívne uvedené v prílohe č. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa je pre záver o nekalosti dôležitá existencia nižšie uvedených aspektov.

Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov (§ 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa).

Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (§ 2 písm. u) zákona o ochrane spotrebiteľa).

Podstatným narušením ekonomického správania spotrebiteľa sa rozumie využitie obchodnej praktiky na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil (§ 2 písm. r) zákona o ochrane spotrebiteľa).

Zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohôd o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 29.11.2010, ktoré podpísali žalovaní, súd hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Uznanie dlhu žalovanými, súd považuje za právne neúčinné, pretože žalovaní nemali vedomosť o následkoch uznania dlhu, ktoré je zakomponované do dohody o uzavretí splátkového kalendára, pričom je možné mať pochybnosti o tom, že ide o skutočný prejav vôle žalovaných uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach so žalobcom. Z uvedeného je zrejmé, že pri dostatku informácií by žalovaní uvedenú dohodu spojenú s uznaním dlhu nepodpísali. Žalobca v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti žalovaných nepoučil o následkoch podpisu dohody a uznania. Sám iniciatívne vyhľadal žalovaných, pričom žalovaní v dobrej viere a snahe uhradiť dlh v splátkach, podpísali formulár, obsah ktorého im nebol úplne zrejmý. Žalovaných vyhľadal v mieste ich trvalého bydliska, ako to vyplynulo z výpovede žalovaných. V dôsledku takéhoto konania mohli byť žalovaní konfrontovaní rodinnými príslušníkmi alebo aj blízkymi spolubývajúcimi a aj pôsobenie tohto prostredia mohlo ovplyvniť žalovaných v ich správaní, výsledkom ktorého bolo podpísanie formulárovej predtlačky uznania dlhu a uzatvorenia splátkového kalendára s cieľom čo najskoršieho odchodu pracovníka žalobcu a nevyvolávania akýchkoľvek domnienok v súvislosti s jeho zotrvaním v domácom prostredí žalovaných, ktorý úkon pod vplyvom uvedených faktorov mohol byť žalovanými vykonaný bez náležitého oboznámenia sa s jednotlivými ustanoveniami dohody, a tak v konečnom dôsledku k ich zaviazaniu sa k ďalším povinnostiam a súčasne vyvolaniu právnych následkov vyplývajúcich z príslušných právnych predpisov, ako je napr. predĺženie premlčacej doby na uplatnenie práva žalobcu, o ktorých žalovaní nemali vedomosť.

Zo samotného znenia dohôd o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je zrejmé, že sa jedná o formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok žalovanej strane vo forme povolenia splátok dlhu, no jeho skrytým cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie žalobného nároku. Zo samotného textu predmetnej dohody vyplýva, že ide o formulár, ktorý žalobca používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov a údaje o dlžníkoch sú následne do formulára dopisované rukou. Ak dlžník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol možnosť uhrádzať svoj dlh v splátkach. Uznanie záväzku je cieľ sledovaný žalobcom, nie však žalovanými ako spotrebiteľmi, ktorý obsah formulára nemôže nijako ovplyvniť.

Celé toto konanie vrátane zabezpečenia uznania záväzku možno potom hodnotiť ako konanie prinajmenšom špekulatívne s cieľom zabezpečenia exekučného titulu a následného vedenia exekúcie voči žalovaným na pohľadávku, ktorá síce je tvorená dlžnou istinou ku dňu postúpenia, no príslušenstvom pohľadávky spočívajúcom jednak v úrokoch z omeškania za niekoľko rokov omeškania, ako aj v trovách konania, a to najmä trovách právneho zastúpenia, ktorá suma môže v konečnom dôsledku niekoľkonásobne prevýšiť dlžnú sumu, ktorú v konečnom dôsledku budú musieť žalovaní uhradiť.

Ak by žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou, nepoužil by jeden formulár, ktorý obsahuje dohodu o splátkach ako dvojstranný právny úkon, zároveň uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon a prípadne ešte aj pristúpenie k záväzku podľa § 533 OZ. Takto vytvorený formulár pôsobí na spotrebiteľa prinajmenšom máťuco, pričom možno predpokladať, že práve to je jeho účelom.

Je možné konštatovať, že ide o nekalú praktiku zo strany žalobcu, ak pri dohodách o uzavretí splátkového kalendára navádza vo formulároch dlžníka k uznaniu premlčaného dlhu. Naviac vyhlásenie o tom, že ide o premlčaný dlh a rovnako o jeho následkoch bolo žalobcom dopredu pripraveným textom v podobe formulára, ktorý bol vytlačený drobným písmom. Text vyhlásenia o premlčanom dlhu splyva a stráca sa v ďalšom texte formulára, čo spôsobuje, že bežný priemerne informovaný spotrebiteľ si ho nemusí všimnúť, prehliadne ho a neprečíta si ho. Aj v prípade, že by uvedený text prečítal a nemá právnické vzdelanie, ťažko možno predpokladať, že by si mohol byť vedomý právnych dôsledkov uznania dlhu, najmä predĺženia premlčacej doby.

Keďže súd zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohôd o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku zo dňa 29.11.2010, vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, lebo pri uzavretí predmetnej dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti a čestnosti, tak ako sa nimi súd zaoberal a uviedol vyššie a ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, teda absolútne neplatný, súd neposkytol ochranu takto uplatnenému právu.

Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania a ako už bolo uvedené vyššie, žalobcom uplatnená pohľadávka bola premlčaná už ku dňu 1.1.2009. Žalobca podal žalobu na súde dňa 2.7.2012, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Námitka premlčania tak bola vznesená dôvodne, preto súdu neostávalo iné, ako žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalovaní, ktorí bola vo veci plne úspešní sa zriekli práva na náhradu trov konania, preto im súd ani náhradu trov nepriznal.

Vedľajší účastník, ktorý sa konania zúčastnil na strane plne úspešných žalovaných si vyčíslil v podaní doručenom súdu dňa 15.11.2013 prostredníctvom svojho právneho zástupcu trovy právneho zastúpenia vo výške 1.000,73 eur.

Podľa § 20c vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, (ďalej len „vyhlášky“) za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané pred 1. júlom 2013, patrí advokátovi odmena podľa predpisov účinných do 30. júna 2013.

Pri tarifnej hodnote veci vo výške 6.655,46 eur vedľajšiemu účastníkovi v súlade s ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vznikol nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Suma 735,09 eur pozostáva z odmeny právneho zástupcu vedľajšieho účastníka za tri úkony právnej služby pri základnej sadzbe podľa § 10 ods. 1 vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia, podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky v sume 237,34 eur, vyjadrenie zo dňa 15.11.2012 podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky v sume 237,34 eur, účasť na pojednávaní dňa 12.11.2013 podľa § 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky v sume 237,34 eur, z režijného paušálu podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. v sume 2x7,63 eur za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2013 a v sume 1x7,81 eur za úkon právnej služby vykonaný v roku 2013.

V zmysle § 17 ods. 1 cit. vyhlášky, pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

Súd priznal právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka požadovanú náhradu za stratu času za čas strávený cestou na pojednávanie dňa 12.11.2013 zo Svidníka do Vranova n.T. a späť v rozsahu 5 polhodín x 13,01 eur, teda spolu v sume 65,05 eur.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 283/2002 Z.z., o cestovných náhradách, sumu základnej náhrady pre jednotopové vozidlá a trojkolky a pre osobné cestné motorové vozidlá podľa odseku 1 ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo; opatrenie sa vyhlási uverejnením jeho úplného znenia. Od 1.1.2009 účinné opatrenie č. 632/2008 Z.z. stanovilo výšku základnej náhrady pre osobné cestné vozidlá na sumu 0,183 eura.

Súd priznal právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka náhradu cestovného za cestu na pojednávanie dňa 12.11.2013 zo Svidníka do Vranova n.T. a späť osobným automobilom Škoda Fabia, EČ: PO 914 BC v sume 32,70 eur (130 km, cena pohonných látok 1,37 eur/l, spotreba 0,050/1km, náhrada 0,183/1km - Výpočet: $(0,183 \text{ eur} \times 130) + (0,050 \times 130 \times 1,37) = 32,70 \text{ eur}$).

DPH vo výške 20% podľa § 18 ods. 3 vyhlášky v znení účinnom po 1.6.2009 z odmeny a náhrad v sume 832,84 eur, tak predstavuje sumu 166,57 eur.

Pri určovaní cien pohonných hmôt súd vychádzal z predloženého pokladničného dokladu o kúpe pohonných hmôt. Kombinovaná spotreba vozidla Škoda Fábria, EČ: PO 914 BC na 100 km podľa technického preukazu predstavuje 5 l. Vzdialenosť medzi Svidníkom a Vranovom n.T. zistená podľa cestovných poriadkov predstavuje 64 až 70 km.

Súd tak vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných priznal trovy konania v sume 999,41 eur.

Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa (Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 25. 04. 2012, sp. zn. 17Co/91/2012).

Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Náklady s tým spojené sú vždy potrebné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom (uznesenie Krajského súdu Prešov zo dňa 28. marca 2012, sp. zn. 7Co/34/2012).

V právnej veci týkajúcej sa spotrebiteľského sporu má oprávnenie vystupovať ako vedľajší účastník aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľa mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konanie realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. apríla 2012, sp. zn. 17Co/87/2012).

Súd poukazuje na skutočnosť, že právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka bol doručený žalobný návrh spolu s prílohami. Na tomto základe, po preštudovaní zaslaného materiálu podal právny zástupca vedľajšieho účastníka vyjadrenie vo veci, ktoré obsahovalo právny rozbor prejednávanej veci, kde okrem iného tento účastník vzniesol námietku premlčania, poukázal na použitú nekalú obchodnú praktiku, poukázal na judikatúru súdov v obdobných veciach a uviedol ďalšie skutočnosti. Teda ak pri posudzovaní jednotlivých úkonov právnej služby vedľajšieho účastníka sa posudzuje ich účelnosť ako vlastnosť, ktorá sleduje naplnenie cieľa, súd je toho názoru, že oba úkony právnej služby boli účelné. Ich cieľom bola pomoc žalovaným ako spotrebiteľom a zlepšenie ich procesného postavenia v spore, a to najmä ako už bolo uvedené, vznesením námietky premlčania uplatnenej pohľadávky, prípadne poukázaním na ďalšie skutočnosti, ktoré môžu mať za následok úspech žalovanej strany- spotrebiteľa v spore.

Súd poukazuje na obdobný názor vyslovený napríklad v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/253/2012 zo dňa 25.9.2012, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/69/2012 zo dňa 05.12.2012, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/94/2012 zo dňa 28.06.2012, Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3Cob/226/2012 zo dňa 20.11.2012, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/194/2012 zo dňa 31.08.2012.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.